

e-Rojnost č. 333

Znojemské dění komentuje Jiří Cmunda Roupec

Vychází od září 2017

Jak plní svůj volební program znojemská SPD str. 2

Pomohou podnikatelská fóra zastavit krizi podnikání? str. 3

Magazín: Torza hradů Eibenstein a Drosendorf

6. 2. 2024

Město usiluje o snížení dopravního zatížení, realita je opačná

K již tak tíživé dopravní situaci ve Znojmě přibyl nyní další problém. Od prosince, kdy v Rakousku došlo k úpravě jízdních řádů, přijíždí po jednokolejné trati stanice Unterretzbach na rakouské straně oproti dřívějšímu dvojnásobek osobních vlaků, které tam blokují průjezd vlaků nákladních. Rakouští dopravci dřeva na pilu kousek za hranicemi proto přešli z železnice na silnici. Centrem Znojma tak kvůli tomu projíždí denně až stovka kamionových souprav se dřevem. Kamiony tak nejen blokují plynulost dopravy centrem města, ale trpí tím i vozovky. Město například nedávno nechalo opatřit novým povrchem část průjezdní komunikace, které nyní kamiony dají zabrat. Ostatně Rojnost v jednom ze svých předchozích vydání na takové nebezpečí upozornila.

Je nasnadě, že do této situace Znojmo přivádí nedokončená výstavba silničního obchvatu Znojma. Chybný postup Ředitelství silnic a dálnic a též přehmaty předchozího vedení města, umožnily oponentnímu občanskému spolku stavbě bránit.

ŘSD nyní v součinnosti se znojemskou radnicí věří, že za nových podmínek stavbu obchvatu alespoň částečně do roku 2025 dokončí. Znojemská radnice nyní jedná jak s Jihomoravským krajem, v jehož správě průjezdní komunikace je, tak s mi-

nisterstvem dopravy a tlačí i na vedení rakouských drah, aby vzhledem k dopravní situaci na české straně umožnila průjezd osobních vlaků až do Znojma, aby se tím uvolnila trasa i pro nákladní vlaky a dřevo do Rakouska se tak mohlo opět přepravovat po železnici. Ovšem poté, co lídr hnutí ANO Andrej Babiš nazval Rakušany magory, těžko lze očekávat, že se ÖBB kvůli nám přetrhnou. Pomocť má březnové ukončení výjimky převážet dřevní surovinu jako nadrozměrný náklad a také zavedení dynamického vážení kamionů na silnicích prvních tříd.

Často se mluví o výtečné přeshraniční spolupráci mezi sousedními regiony Retz a Znojmo, je proto s podivem, že rakouští přátelé nedali Znojemským echo o možné změně poměrů na rakouské železnici směrem na Znojmo. Dalo by se v tomto smyslu také očekávat, že znojemská místostarostka Petra Svedíková Vávrová (SPD) s gescí za dopravu má alespoň periferní přehled o dopravních souvislostech na moravsko-dolnorakouském příhraničí. Není pak divu, že vedení města zaregistrovalo problém, až když se přes Znojmo začala valit lavina rakouských kamionů se dřevem. Na změnu grafikonu ÖBB nereagovali ani místní dopravní experti a železniční fandové.

Pokud je Rojnosti známo, z rakouské strany zatím nepřišla žádná reakce na dopisy znojemské radnice, podpořené krajskými a ministerskými stanovisky.

Znojemská nemocnice očekává nového šéfa

Poté, co dosavadní ředitel znojemské nemocnice, MUDr. Martin Pavlík přijal evidentně lukrativnější nabídku v nově ustavené společnosti Jihomoravská zdravotní se sídlem v Pasohlávkách, byl do doby, než Jihomoravský kraj, jakožto zřizovatel znojemské nemocnice, vybere ředitele nového, pověřen vedením ústavu MUDr. Miroslav Kavka, který nemocnici vedl do příchodu dr. Pavlíka.

Prvořadým úkolem nového ředitele vzešlého z výběrového řízení bude doplnit svůj řídicí tým. S doktorem Pavlíkem totiž odešlo pět jeho náměstků a znojemskou nemocnici může postihnout personální zeměřesení, a to jak známo provázejí další následné otřesy, které se mohou týkat nejen manažerských postů. Pokud na situaci shora dohlíží krajský radní pro zdravotnictví, Mgr. Karel Podzimek (ODS), postava politicky, i jinak více než kontroverzní, pak ve znojemské nemocnici jsou obavy z budoucnosti docela reálné. O krajském vedení, které je zřizovatelem krajských nemocnic, včetně znojemské, panují mnohé další pochybnosti, počínaje loňským pokusem o sloučení nemocnic do jedné akciové společnosti, který nakonec musel hejtman Jan Grolich (KDU-ČSL) po protestech zdravotnických odborů stáhnout. Vytvoření Jihomoravské zdravotní, považují odboraři za přijatelnější variantu téhož.

Jak plní svůj volební program znojemská SPD

Vzhledem k tomu, že je za námi zhruba čtvrtina období vlády současné radniční koalice, je na čase se ptát, co jednotlivé koaliční strany splnily ze svého volebního programu, jímž lákaly hlasy voličů. V minulých číslech Rojnost porovnála sliby a skutky vítěze komunálních voleb ve Znojmě, hnutí ANO. Dnes témuž bude podrobena druhá koaliční strana, SPD. Její desetibodový volební program byl uveden titulkem Jak pomůžeme občanům v našem městě.

V kapitole zaměřené na podporu pracujících rodin se slibuje navýšení kapacit v mateřských školách. O jednu třídu, 28 míst, byla rozšířena MŠ na Slovenské ulici. Je ovšem otázka, zda se o to zasadila právě SPD. Stejně jako zavedení obědů zdarma dětí v MŠ a ZŠ. Není plošné, jak to vypadalo ve volebním prohlášení znojemské větve Okamurovy strany, ale je poskytováno jen žákům z rodin v hmotné nouzi a pobírajícím doplatek na bydlení nebo příspěvek na živobytí. Není Rojnosti známo, že by došlo ke zvýšení počtu dětských hřišť. Mělo by se ale v některých případech obnovit jejich vybavení.

Už nějakou dobu se mluví o novém domě s pečovatelskou službou. Jde vlastně o přístavbu domova pro seniory u Městského lesíka. V minulém období byl zakoupen pozemek, loni byla změna zanesena do územního plánu, nyní se hledají finanční zdroje a jedná se s případnými investory. Pokud mělo SPD na mysli obnovu jídelny pro seniory v domech zvláštního určení na Vančurově ulici, tak to už je definitivně pasé.

Výstavba tzv. startovacích bytů, podpora družstevního bydlení, stejně jako rozmnožení bytového fondu, jsou zatím nenaplněná slova. Stejně jako ustavení psychologa v každé základní škole. Školní psycholog je zatím jen ve třech znojemských školách, plošně ve školách působí výchovní poradci. První kroky učinila lídryně SPD, Mgr. Petra Svedíková Vávrová, v propojení školáků s výrobní praxí.

Pro podporu podnikání a zemědělství bylo v loňském roce ustaveno podnikatelské grémium. Občas se tiskem mihne pozvání na farmářské trhy. Pokud se ale týká zachování orné půdy pro zemědělství, nebyl zaznamenán ze strany SPD žádný významný protest proti záboru půdy nejvyšší bonity ve prospěch výrobního závodu firmy Nevoga.

Každoroční přidělování dotací sportovním klubům stále provází bouřlivé diskuse. Byl už vytvořen systém rozdělování peněz podle daných koeficientů? Zatím tomu nic nenasvědčuje. O výstavbě nových cyklostezek se také hodně mluví, ale stále se nic neděje, stejně jako propojení stávajících cyklostezek a vytvoření cyklookruhu kolem Znojma.

Slíbeno bylo vytvoření bezpečnostní interaktivní mapy. Už s ní byla veřejnost seznámena? Pokud se za řešení bezdomovectví považuje vytvoření základny pro jejich hygienu, pak budeme mít jen o něco čistší bezdomovce, což na obecném problému bezdomovectví nic moc nemění. Podpora drogové prevence: Jsou k dispozici nějaké výsledky?

Více venčících zón pro psy, to je už tradiční požadavek SPD. Zatím se ví jen o dvou. Je to na město velikosti Znojma dost? Ze slibu výstavby parkovacího domu a zavedení rezidenčního parkování se stal už evegreen. Ano, byla opravena část průjezdní komunikace městem. Kolik bylo opraveno chodníků?

Na novém územním plánu se pracuje. Ze strategického plánu rozvoje se stal víceméně plán údržby. Pokud Rojnost něco přehlédla z realizace volebního programu SPD, ráda dá na svých stránkách prostor k vyjádření mluvčí strany. Ostatně na splnění svého volebního programu má i SPD ještě skoro tři roky.

Poslanec Štolpa hřímá proti vládě, ve Znojmě jen občas pípne

Jedno české přísloví praví: „Koho chleba jíš, toho píseň zpívej.“ Víc, než je třeba, se s tím ztotožňuje znojemský poslanec David Štolpa (ANO), jež na facebookových stránkách místní organizace své strany (ANO, tohle je Znojmo) připomíná stranickou opoziční protivládní mantru. Nespokojenost s pětikoaliční vládou premiéra Petra Fialy je všeobecně známá a přirozeně se to odráží v průzkumu momentálních preferencí, v nichž opoziční ANO suverénně vede. Onu skutečnost vyzpíval ve svém FB příspěvku i David Štolpa. Klidně si může šetřit hlas, neboť každý občan, který sleduje politické dění prostřednictvím TV zpravodajství a tisku, to ví, a pokud není zaslepený, je mu jasné, že v tom hraje zásadní roli nespokojenost občanů s kroky současné vlády. Kdyby bylo možno tento důvod podpory z průzkumu oddělit, patrně by ten náskok ANO tak výrazný nebyl. Pan Štolpa to asi také dobře ví, ale každý bodík se počítá. Ostatně papalášismus se mu zatím bohatě vyplácí.

Do kontrastu s nejistou ekonomickou situací státu staví poslanec Štolpa náklady na administrativu korespondenční volbu, prosazovanou koalicí, připomíná rovněž rekordní drahotu a pokles životní úrovně... To vše je i problém Znojemska a podobně je možno se na místní úrovni ptát, co proti tomu podniká místní samospráva, jejíž součástí je i David Štolpa. Na schůzích zastupitelstva se vedou neúměrně dlouhé spory takřka o vše, v nichž radniční koalice nakonec s převahou jednoho hlasu prosadí svou vůli. A Štolpa má většinou pouze připomínky k procedurálním otázkám a jinak je jen součástí hlasovací koaliční mašiny.

Poslanec Štolpa se na FB zmiňuje o krachu několika pekáren a družstevní prodejní sítě COOP a ptá se, proč vláda nezakročí. Nyní je týž problém ve Znojmě v souvislosti se zastavením výroby ve znojemské keramičce, která hodlá propustit 250 zaměstnanců. Uvidíme, čeho dosáhne jednání paní starostka Ivany Solařové a radního Davida Štolpy s vedením firmy, konkrétně o pomoci propuštěným zajistit práci. Ve městě s jednou z nejvyšších nezaměstnaností to bude problém.

Pomohou podnikatelská fóra zastavit krizi podnikání?

V půli ledna pokračovalo na znojemské radnici podnikatelské fórum, které od loňska organizuje místostarostka Mgr. Petra Svedíková Vávrová (SPD). Cílem setkání živnostníků a podnikatelů, za účasti představitelů města, je vylepšení podnikatelského prostředí a výměna zkušeností. Obecně položené cíle kontrastují s čísly ze znojemského živnostenského odboru. Zatímco v září roku 2022 bylo na úřadě evidováno 19 423 podnikatelských subjektů, loni ve stejném období to bylo jen 16 665. Obdobně klesající tendence je patrná v poměru počtu vydaných živnostenských oprávnění. V roce 2022 jich bylo vydáno 31 282, loni to bylo jen 27 957. Ještě hrozivější je počet vydaných rozhodnutí o zrušení živnostenského oprávnění – v roce 2022 jich bylo 503, v roce 2023 pak 3 136.

„Nahlášeno bylo 12 účastníků, ale vzhledem k tomu, že někteří onemocněli, a kvůli ledovce, která v den konání semináře byla po celém Znojmě, nakonec dorazilo 7 účastníků,“ konstatovala Petra Svedíková Vávrová. Účastníci byli seznámeni s možností seminářů, přednášek a dotací pro podnikatele, s novými vyhláškami, diskutovalo se o možnosti provozu obchodu s lokálními výrobky. Zatím tedy jen diskuse! Snad jedinou konkrétní pomocí podnikatelům, kteří mají své provozovny či sídlo v centru Znojma, je snížení ceny za měsíční parkovací kartu. Od 1. března místo tisícikoruny zaplatí pouze pětistovku.

Torzo hradu Eibenstein nebo taky Ivanov

Od hradu Kollmitz řeka Thaya pospíchá dál, kroutí se kolem skal, které by rovněž mohly být vhodnými místy pro strážní hrady, teče podél úzkých říčních niv, kde se její šum po léta mísil s klapotem mlýnů. Teprve tam, kde se strmý lem řeky rozestupuje v širší údolí, stojí další z podyjských hradů – Eibenstein – vlastně pouze jeho torzo. Však má také za sebou více než osm století. První zmínka o hradu pochází z roku 1194, kdy byli majiteli panství bratři Riwin a Leopold de Iwenstein z Perneggu. Původně se hrad jmenoval Iwenstein, česky Ivanov. Následným majitelem byl rod Babenbergů. Zajímavý je pro nás rok 1278, kdy se zde zastavil při cestě na Moravské pole český král Přemysl Otakar II. Na přelomu 13. a 14. století panství vlastnil rod z Maissau. Panstvo ale na hradě nebydlelo. Roku 1660 byla nemovitost prodána hrabatům von Sprinzenstein, ale to už rozpadající hrad sloužil za základnu lapkům.

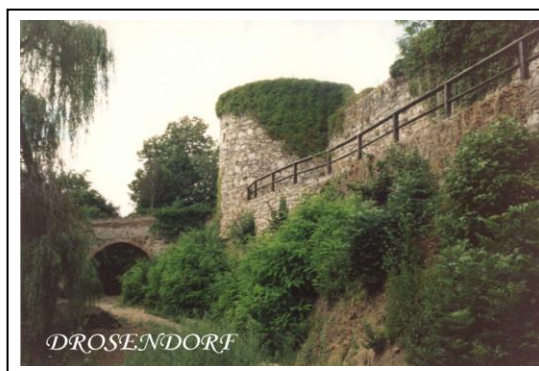
Pozůstatky hradu Eibenstein

Už při pohledu zdola je z toho, co vyčnívá nad špičky stromů patrné, že ve srovnání s předchozími hrady to byla stavba spíše menší. Uvnitř překvapí, v jakých stísněných prostorách obyvatelé hradu žili. Obyvatelná byla snad původně jen věž, postavená na vyvýšené skále. Součástí hradu byla menší kaple a malé nádvoří. V průběhu věků byl hrad rozšiřován a upravován. Ve 14. století byl k původní stavbě přistavěn tzv. spodní hrad a směrem k řece palác, což je nyní hlavní dominanta ruiny.

Místo pro hrad na skalní ostrožně bylo vybráno tak, aby byl co nejvíce chráněn přírodními překážkami. Od jihu klesala k řece strmá skála, od severu, kde byl přístup mírnější, byl ve skále vytesán hluboký příkop. Vstup do hradu tvořil jen portál tzv. kulisové brány mezi bytelnou, až 3,3 metru silnou hradbou.

Drosendorfské hrady prý ovlivnily i české dějiny

Po proudu řeky je to kousek do Drosendorfu s dominantní stavbou zámku. Ten ale pamatuje jen tři uplynulá století. To paměť jeho předchůdce sahá až do 12. století. Předtím, než na konci 17. století vyhořel, byl strážcem podyjské obchodní cesty. Na hradní opevnění navazovaly hrady kolem celého středověkého městečka, usazeného na temeni skalního výběžku. Pevné městské hrady ovlivnily naše i evropské dějiny. Nezdolnost Drosendorfu prý zdržela krále Přemysla Otakara II. při zmíněné cestě na Moravské pole, kde v srpnu 1278, možná i kvůli zdržení, podlehl v bitvě Rudolfovi Habsburskému, svému soupeři o moc nad střední Evropou.

Dodnes udržované hrady Drosendorfu